

REPUBLIKA HRVATSKA

LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

UPRAVNI ODJEL ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRADITELJSTVO I ZAŠTITU OKOLIŠA
Dr. Franje Tuđmana 4, 53000 Gospic

KLASA: UP/I-352-05/23-01/169

URBROJ: 2125-06-01/2-24-04

Gospic, 12. veljače 2024.

Upaljni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Ličko-senjske županije, OIB 40774389207, temeljem članka 29. stavak 2. i članka 30. stavak 4. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 - Zakon), povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Gospic, Šumarija Karlobag, Varoš 2, Karlobag, OIB 69693144506, za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za zahvat „Izgradnja šumskih traktorskih putova GJ Crna duliba-Metla, odjeli/odsjeci: 7a, 12a, 24a, 25a, 26a, 26b, 27a, 27b, 28a, 36a, 44a i 47a“, donosi

RJEŠENJE

- I. Za planirani zahvat „Izgradnja šumskih traktorskih putova GJ Crna duliba-Metla, odjeli/odsjeci: 7a, 12a, 24a, 25a, 26a, 26b, 27a, 27b, 28a, 36a, 44a i 47a“, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za njega **obvezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu**.
- II. Ovo Rješenje objavljuje se na službenim internetskim stranicama Ličko-senjske županije.

Obrazloženje

Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Gospic, Šumarija Karlobag, Varoš 2, Karlobag, OIB 69693144506, podnio je 30. kolovoza 2023. godine, ovom Upravnom odjelu zahtjev za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za planirani zahvat: „Izgradnja šumskih traktorskih putova GJ Crna duliba-Metla, odjeli/odsjeci: 7a, 12a, 24a, 25a, 26a, 26b, 27a, 27b, 28a, 36a, 44a i 47a“.

Sukladno dostavljenoj dokumentaciji zahvatom je planirana izgradnja traktorskih putova u gospodarskoj jedinici Crna duliba-Metla (odsjeci 7a, 12a, 24a, 25a, 26a, 26b, 27a, 27b, 28a, 36a, 44a, i 47a) u ukupnoj duljini 9464 m i održavanje postojećih traktorskih putova u duljini 5130 m. Radovi su planirani na području katastarskih čestica 856/1, 817, 824, 814, 809/1, 813, 1271 i 1272 katastarske općine Baške Oštarije i katastarske čestice 2618, katastarske općine Brušane te katastarske čestice 1681, katastarske općine Trnovac. Radovi su planirani iz razloga što je ostvarenje propisnog etata, dio površine potrebno učiniti prohodnom za kretanje šumskih zglobovnih traktora. Radovi bi se izveli u dvije faze od kojih bi prva faza bila sječa stabala na planiranoj trasi, a druga faza bi bila izgradnja planiranih traktorskih putova. Radovi se planiraju provesti u periodu od 02.11.2023. godine do 31.03. 2024. godine.

Radovi izgradnje novih traktorskih putova podrazumijevaju sječu stabala na predviđenim trasama ručno motornim pilama te uklanjanje panjeva i porušene vegetacije bagerom. Izgradnja traktorskih putova predviđena je bagerom opremljenim hidrauličkim čekićem ukupne mase do 24 tone. Planirano je poravnavanje terena na ravnim terenima u smislu prohodnosti za šumsku mehanizaciju ukupne širine 3,5 do 4,0 m. Ovaj oblik izgradnje planiran je

u ukupnoj dužini od 7555 m. Na nagnutim terenima planirano je bočno ugrađivanje iskopa u nasip, s maksimalnom visinom zasječka 2,00 m te bi maksimalno planirana širina traktorskog puta sa zasječkom i nasipom bila 4,0 m. Ovaj oblik izgradnje planiran je u ukupnoj dužini od 1909 m.

Za dio postojećih traktorskih putova navedeno je da se protežu terenima na kojima su geološka podloga i tlo slabije nosivosti te je matični supstrat, koji izvire na površinu putova, potrebno usitniti i ponovno poravnati po putu. Također je, na dijelu postojećih putova, nepovoljan poprečni nagib, što je rezultat slijeganja nasipa u proteklom periodu i zasipanja materijala sa zasječka te je, za normalno odvijanje privlačenja drvnih sortimana, potrebno njihovo održavanje u smislu poravnjanja do propisanih poprečnih nagiba. Na dijelovima putova izražena je bujna vegetacija te veće naslage humusa i slabo nosivog nataloženog tla koje je potrebno ravnomjernije rasporediti po površini puta. Održavanje postojećih traktorskih putova planirano je u duljini 5130 m.

U predmetnom postupku, a temeljem članka 30. stavak 3. Zakona, ishođeno je Prethodno mišljenje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, KLASA: 352-03/23-02/1203, URBROJ: 517-12-2-3-2-24-2, od 8. veljače 2024. godine, kojim je utvrđeno da se planirani zahvat nalazi unutar područja ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže, „Narodne novine“, br. 80/19, 119/23), Posebno područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR5000022 Park prirode Velebit i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000022 Velebit.

Provedbom zahvata doći će do trajnog gubitka oko 3,8 ha šumskih staništa pogodnih za ciljne vrste POP HR1000022 Velebit koje su svojim ekološkim zahtjevima vezane za šumska staništa primjerice planinskog čuka i malog čuka (34540 ha pogodnih staništa), lještarku (89580 ha pogodnih i 34540 ha ključnih staništa), planinskog djetlića (89580 ha pogodnih i 59670 ha ključnih staništa), crnu žunu škanjca osaša, sivu žunu (92980 ha pogodnih staništa), bjelovratu muharicu (76680 ha pogodnih staništa), crvenoglavog djetlića (55390 ha pogodnih staništa), gorskog zviždaka (64950 ha pogodnih staništa), troprstog djetlića (35640 ha pogodnih staništa), jastrebaču (74880 ha pogodnih i 27950 ha ključnih staništa) i tetrijeba gluhanu (53270 ha pogodnih staništa). Osim gubitka površine pogodnih staništa, utjecaj može biti izraženiji ukoliko se uklone stabla osobito pogodna za gniježđenje, primjerice stabla s dupljama u kojima se gnijezde ptice dupljašice. Osim gubitka pogodnih staništa, utjecaj je moguć uslijed uzinemiravanja tijekom zahvata ili direktnog stradavanja ciljnih vrsta ptica na trasama novih traktorskih putova, ali i na trasama postojećih traktorskih putova koji dugi nisu bili korišteni te su zarasli (uvidom u novije i starije Digitalne ortofoto karte ne uočavaju se trase postojećih traktorskih putova, što znači da su zarasle), ukoliko se na području zahvata nalaze aktivna gnijezda ciljnih vrsta ili važna staništa poput pjevališta za tetrijebe.

Nadalje, prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u dalnjem tekstu „Ministarstvo“), na području zahvata rasprostranjen je ciljni stanišni tip PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit 91K0 Ilirske bukove šume (*Artemonio-Fagion*) (65900 ha) dok se ostali ciljni stanišni tipovi ne nalaze na lokaciji zahvata. Izgradnjom novih traktorskih putova površine 3,8 ha doći će do trajnog gubitka djela površine ciljnog stanišnog tipa 91K0 Ilirske bukove šume (*Artemonio-Fagion*). Ostali ciljni stanišni tipovi navedenog POVS nisu rasprostranjeni na području obuhvata zahvata te se za njih može isključiti mogućnost utjecaja provedbe zahvata.

Nadalje, lokacija zahvata predstavlja pogodna šumska staništa za ciljne vrste PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit: saproksilne kornjaše veliku četveropjegu cvilidretu, jelenku i alpinsku strizibubu (ukupno 52540 ha pogodnih staništa za obje vrste i za alpinsku strizibubu 58990 ha ključnih staništa), šumske vrste šišmiša širokouhi mračnjak i velikouhi šišmiš (79140 ha pogodnih staništa za obje vrste i 46900 ha ključnih staništa za velikouhog šišmiša) te ostale ciljne vrste šišmiša (pogodna staništa u zoni od 182850 ha od čega 122350 ha šumskih staništa za vrste veliki potkovnjak, mali potkovnjak, riđi šišmiš, dugokrili pršnjak i veliki šišmiš, mahovinu *Buxbaumia viridis* (pogodna staništa u zoni od 26980 ha), leptira danju medonjicu (pogodna staništa u zoni od 160430 ha) te orhideju gospina papučica (pogodna staništa u zoni

od 75460 ha). Planiranim zahvatom doći će do trajnog gubitka 3,8 ha staništa pogodnih za gore navedene vrste. Osim gubitka površine pogodnih staništa utjecaj može biti izraženiji ukoliko se sjećom stabala uklone stabla u kojima se nalaze kolonije ciljnih vrsta šišmiša širokouhi mračnjak i velikouhi šišmiš.

Na lokalitetu Komusovica u blizini planiranih radova u odsjeku 26a zabilježena je i ciljne vrsta mahovine *Buxbaumia viridis* za čiji opstanak trebaju posebni ekološki i mikroklimatski uvjeti (rastu na raspadajućim trupcima i panjevima smreke i jеле u starim šumama sa slabijim strujanjem zraka i relativno višom vlažnosti zraka) te je prisustvo ove vrste indikator prirodnosti i ne poremećenosti šumskega staništa. Unutar PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit prisutno je samo 1250 ha ključnih staništa unutar kojih ova vrsta dolazi. Novi nalaz vrste u ovom djelu Velebita ukazuje da takvih osobito povoljnih staništa ima i ovdje. Otvaranjem šumskega staništa novim traktorskim putovima kao i uređenjem postojećih koji dugo nisu bili korišteni te su zarasli potencijalno bi moglo poremetiti mikroklimatske uvijete koje ova vrsta treba za svoj razvoj.

Za velike zvijeri medvjeda, vuka i risa lokacija zahvata obuhvaća zone visoke prikladnosti staništa-za medvjeda (55800 ha zone visoke prikladnosti staništa i 38090 ha zone visoke prikladnosti staništa za brloženje), za risa (52390 ha zone visoke prikladnosti staništa) i za vuka (63640 ha zone visoke prikladnosti). Osim gubitka dijelova visoke prikladnih staništa, planiranim radovima izgradnje novih putova dolazi do njihove fragmentacije u smislu otvaranja takvih do sada teško pristupačnih, izoliranih i mirnih staništa, osobito pogodnih za brloženje velikih zvijeri. Utjecaj fragmentacije je prisutan i kroz uređenje postojećih traktorskih putova koji dugo nisu bili korišteni te su zarasli. Osim planiranih novih traktorskih putova u duljini 9,5 km i uređenja postojećih u duljini 5,1 km, u širem području obuhvata zahvata već je prisutan negativan utjecaj fragmentacije staništa visoke prikladnosti za sve tri velike zvijeri. Također, Programom gospodarenja gospodarskom jedinicom Crna duliba-Metla (2019.-2028.) planirano je ukupno 20,4 km novih traktorskih puteva i 3 km protupožarnih prosjeka s elementima šumskega cesta.

Osim gubitka i fragmentacije dijelova visoko prikladnih staništa za zvijeri, planiranim radovima izgradnje novih i održavanja postojećih traktorskih puteva može doći do uzinemiravanja ovih ciljnih vrsta, osobito ukoliko se na području nalaze brlozi.

Prema podacima Ministarstva te drugim postojećim podacima (Tomljenović, Franko: Morfološko-reljefna obilježja brloga i antropogeni utjecaj na područje zimskog mirovanja smeđeg medvjeda (*Ursus arctos L.*) na području državnog lovišta „Crna duliba-Metla“. Završni rad. Veleučilište u Karlovcu. Karlovac 2015) u odsjecima 26b i 44a GJ Crna duliba-Metla nalaze se dva brloga medvjeda na udaljenosti samo oko 30m od planiranih zahvata. Također, na udaljenosti od oko 170 m od zahvata planiranih unutar odsjeka 7a GJ Crna duliba-Metla, prisutan je jedan brlog medvjeda (brlog se nalazi na području GJ Crna duliba-Metla, odsjek 6b), te jedan brlog na udaljenosti od oko 200 m od zahvata planiranih unutar odsjeka 7b (brlog se nalazi unutar GJ Jadovno Jazbine, odsjek 20a). U radu Tomljenović 2015., navedeno je da će svaki prilaz brlogu na udaljenost manje od 30 m istjerati medvjeda iz brloga u bilo koje doba zime. Uznenmiravanje smeđeg medvjeda za vrijeme brloženja može rezultirati napuštanjem mладунčadi od strane njihove majke (smanjenje prirasta) ili smanjivanjem mogućnosti za preživljavanjem odraslih medvjeda zbog povećane potrošnje energije tijela u vrijeme kada su zalihe prirodne hrane minimalne.

U opisu zahvata navodi se da je vremensko razdoblje radova od 2.11. do 31.3. čime se negativno utječe na ovu ciljnu vrstu u smislu uznenmiravanja tijekom brloženja. Unutar PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit, cilj očuvanja populacije od najmanje 273 jedinice medvjeda. Slijedom navedenog utjecajem na 4 jedinice medvjeda uslijed izvođenja radova u vrijeme brloženja te utjecajem fragmentacije i otvaranja visoke prikladnih staništa za velike zvijeri s već postojećim i planiranim traktorskim putovima i cestama, ne može se isključiti mogućnost značajnog negativnog utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost PPOVS HR5000022 Park prirode Velebit.

Zaključno, Prethodnom ocjenom ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže provedbom zahvata stoga je potrebno provesti Glavnu ocjenu zahvata kako je i navedeno u izreci ovog Rješenja.

Temeljem članka 29. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi Prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu kojim se uređuje zaštita okoliša i za zahvate čiji obuhvat se nalazi na području dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave i/ili Grada Zagreba.

Temeljem članka 29. stavkom 2. propisano je da Upravno tijelo provodi Prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za zahvate za koje tijelo područne (regionalne) samouprave nadležno za poslove zaštite okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš ili postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša i za zahvate koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, osim za zahvate iz stavka 1. ovoga članku.

Temeljem članka 30. stavkom 3. Zakona o zaštiti prirode propisano je da će o podnesenom zahtjevu iz stavka 1. ovog članka nadležno tijelo iz članka 29. ovoga zakona zatražiti prethodno mišljenje Ministarstva o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Temeljem članka 30. stavkom 4. Zakona o zaštiti prirode propisano je da ako nadležno tijelo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu, a stavkom 5. da ako nadležno tijelo ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obvezna provedba Glavne ocjene.

Temeljem članka 44. stavak 1. i 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje se dostavlja Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja te Inspekciji zaštite prirode.

Sukladno članku 44. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje se objavljuje na službenim internetskim stranicama Ličko-senjske županije.

Temeljem članka 9. stavak 2. točke 30. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ br. 115/16, 114/22) oslobođeno od plaćanja upravne pristojbe.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, u roku od 15 dana od dana dostave Rješenja.

Žalba se podnosi u tri primjerka neposredno ili putem pošte ovom Upravnom odjelu, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik kod ovog tijela. Rok za izjavljivanje žalbe počinje teći osmog dana od dana objave ovog Rješenja na internetskoj stranici.

Stranka ima pravo odreći se prava na žalbu od dana primitka ovog rješenja do dana isteka roka za izjavljivanje žalbe.

Viši savjetnik-specijalist
zaštite okoliša i prirode

Jadranka Pejnović, prof.

Dostaviti:

1. Hrvatske šume d.o.o., UŠP Gospic, Šumarija Karlobag, Varoš 2, 53 288 Karlobag,
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička cesta 80/3, 10000 Zagreb,
3. Državni inspektorat, Inspekcija za zaštitu prirode, Kaniška 10, 53000 Gospic,
4. Pismohrana-ovdje.